

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 373/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť H. D., L., P. K., B., a E. S., B., zastúpených advokátom JUDr. P. S., B., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15 Co 300/2010 zo 4. mája 2011 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 10 C 190/2000-450 zo 17. mája 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. D., P. K. a E. S. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. augusta 2011 doručená sťažnosť H. D., P. K. a E. S. (ďalej len „sťažovateľky“) vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Co 300/2010 zo 4. mája 2011 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C 190/2000-450 zo 17. mája 2010 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľky podali 21. decembra 2000 na okresnom súde žalobu, ktorou sa okrem iného domáhali priznania nároku na náhradu škody „... za zničený a rozkradnutý majetok...“. V nasledujúcom období rozšírili žalobu „... o náhradu nemajetkovej ujmy za útrapy, ktoré prežívali ako bezdomovci, za ponižovanie zo strany pracovníkov polície a súdu, za porušovanie ľudských práv a ľudskej dôstojnosti, za právnu neistotu, v ktorej sa nachádzajú od udalosti doposiaľ“. Žalobu naposledy doplnili a spresnili 26. februára 2010. Okresný súd v konaní o náhradu škody, o náhradu poistného plnenia a náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej sťažovateľkami rozhodol tak, že vo vzťahu k sťažovateľke P. K. ňou uplatnené nároky v celom rozsahu zamietol, vo vzťahu ku sťažovateľke H. D. jej priznal nárok na náhradu škody vo výške 39 832 € a v ostatnom jej návrh zamietol a vo vzťahu k sťažovateľke E. S. jej priznal nárok na náhradu škody vo výške 30 870 € a v ostatnom jej návrh zamietol. Krajský súd na odvolanie sťažovateľiek napadnutým rozhodnutím rozhodol v časti o potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa a v časti o zrušení prvostupňového rozhodnutia vrátane okresným súdom priznaných nárokov na náhradu škody a vrátení vecí tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

3. Podanie sťažnosti ústavnému súdu vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu sťažovateľky zdôvodnili svojím konštatovaním, že „... pociťujú... ukrátenie svojho práva na spravodlivé zadostučinenie za spôsobené nepravosti. Akceptujú posúdenie výšky uplatňovanej náhrady zo strany súdu, nestotožňujú sa s rozhodnutím, aby pre legislatívny nedostatok bolo ich právo zamietnuté. Nespochybňujú, že Ústavný súd... zváži mieru ich pretrvávajúceho nedôstojného postavenia, psychického stresu, ale aj pretrvávajúcej právnej neistoty a rozhodne o spravodlivom zadostučinení.“.

4. V nadväznosti na uvedené sa sťažovateľky „... domáhajú, aby Ústavný súd Slovenskej republiky, po komplexnom posúdení rozsudku Okresného súdu Bratislava 10 C 190/2000-450 zo dňa 17. 5. 2010 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave 15 Co 300/2010-538 zo dňa 4. 5. 2011 v konaní o tejto ústavnej sťažnosti rozhodol:

1/ že právo sťažovateľiek... je uvedenými rozsudkami v časti o náhrade nemajetkovej ujmy porušené.

2/ o priznaní nemajetkovej ujmy...“.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný

súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

8. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľky sú zastúpené advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1, 2 a 3 a § 50 ods. 1 písm. a), b) a c) a ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

10. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

11. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili [písm. a)], označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody [písm. b)] a označenie, proti komu smeruje [písm. c)]. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

12. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

13. V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhali. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

14. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľkami predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre jeho rozhodnutie v uvedenej veci (pozri bod 4). Sťažovateľky síce v texte sťažnosti uvádzajú, ktoré ich základné práva mali byť napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu porušené, ale v samotnom petite už tieto neuvádzajú, pričom v sťažnosti neuvádzajú vo vzťahu k základným právam ani žiadnu ústavne relevantnú argumentáciu. Nevyhnutnou podmienkou postupu ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde je, aby ústavný súd najprv vyhovel sťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a svojim rozhodnutím vyslovil, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva, avšak takáto požiadavka nie je v petite sťažovateľkami podanej sťažnosti obsiahnutá. Sťažovateľky v petite sťažnosti neuviedli ani, akými rozhodnutiami a ktorých súdov došlo k porušeniu ich práv. V neposlednom rade v súvislosti s požadovanou nemajetkovou ujmom túto ani jej výšku nijako nekonkretizovali.

15. Ústavný súd pripomína, že sťažovateľky sú v konaní pred ústavným súdom zastúpené advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení

neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2011